

La Nació

Setmanari adherit a la Unió Catalanista

Redacció i Administració : Canuda, 14, pral.

PER ABATRE L'IMPERIALISME

Els voluntaris catalans a França

CATALANS de Catalunya, amics i germans de pàtria:

Us escrivim des del país de la sèt; des de Macedònia us enviem noves nostres, puix no sabem el que ens pot passar, i, encare que sense importància, volem que no resti ignorat el sacrifici que fem de nostres vides, per la lliberació de la Sèrbia ara, per totes les demés nacions invadides i opreses després.

Quan vingürem, al cru de l'hivern, des dels Dardanel·ls, aquí, a Salònica, i, al cap de pocs dies, a Strumitza, ens sobtà un fret tan extraordinari, una nevada tan abundosa, tot blanc, havent-hi de dormir damunt, despatant-nos envollats de neu, gelats, que alguns dels companys nostres encare estàn inutilitzats, de tan encarcerats com quedaren en aquelles terribles nits hivernals.

Allavors no rebíem de nostra pàtria, dels nostres germans de raça, ni cartes, ni periòdics, ni delicats presents, fóra un que altre company que tenia padrina i a qui consideràvem com a home ben feliç i el miràvem amb enveja llegir, somrient, les lletres dels incògnits amics seus de Catalunya.

Emperò allavors el fret era sèc; tot blanc com un llit amb llençols nèt; més ara fa una calor jamai sentida; a últims de Juliol ha passat de 40° cada dia.

De menjar no ens en falta, més la sèt ens crema; els riuets i xaregais que van a fondre's al Vardar o al llac de Doireu, encare que les aigües baixen calentes i no gaire cristal·lines, ens atrauen i ens fan caure en la tentació de veure-hi; feliços són els que van de patrulles i troben torrents i rius on atemperar-se; ells poden calmar aquesta terrible sèt que ens corseca i ens emmagreix.

Ara és pitjor que a l'hivern amb aquelles

Atac als OUVRAGES BLANCS en el mes de Maig de 1915

Assalt de la infanteria del Regiment M. (Legió estrangera) format, en sa majoria, per catalans
En aquest fet d'armes va caure, per sempre més, en Pere Ferrés-Costa

ventades glacials; ara tot és un formiguer de insectes i bestioles : les trinxeres, els llocs on un home va per a descansar, sota les pedres,

El voluntari català Enric Barba

les verdices, tot són caus d'escorçons, de serps llefiscoses, de gripaus grossos com una boina, d'ericons, de rates de molts colors, de rats-buys, de llimacs que us cremen si els toqueu; mosques bironeres, tàbecs i mosquits, a milions i de tantes classes, que farien les delícies d'un entomòleg.

En els atacs de patrulles d'aquests dies, les nostres Companyies, les dels serbis i les dels colonials hem avançat fins a les estribacions muntanyoses d'enfront de Guergeli; carregats com anàvem amb trenta quilograms de pes, de l'equip i les municions, la calor

ens deixava laços. A tots els reguerots bebiem, a pesar del perill imminent de les febres : qui és capaç de deturar-nos, si la sèt és un mal més horrorós, encare, en aquest país? I penseu que el que vol beure ha de travessar, primer, un espès eixam de mosquits que pul·lulen per damunt de l'aigua quasi immòbil, que es necessita tot el valor d'un assedegat; el que és tan ditxós que posseeix una bota de cuir d'aquelles que les generoses padrines envien als que tenen la gran sort de trobar-ne una, aquests, dic, pòden portar-hi vi, calent, si voleu, però ells no s'enfebreu, ni han de passar dies a l'hospital.

Ara us explicaré què fan alguns dels catalans, amics nostres, que es troben a la meua Companyia; són, aquests, alguns dels que en queden dels que anaren als Dardanel·ls, i dels quals n'hi ha que passaren l'hivern del 1914 al 1915 a la campanya de França.

En Genovar és un dels mil-dos-cents que desembarcaren el 28 d'Abril de 1915 a Seddul-Carh; ha estat citat quatre vegades a la ordre de l'exèrcit. Ell ha vist morir i n'ha soterrat molts, de catalans, a les terres turques, i ha vist emportar-se'n molts de ferits per les

bales dels escorxadors d'armenis. Té la Creu de Guerra, i seria ja sargent, més no vol sortir de soldat.

En Lisa és un dels que vingueren a cobrir baixes a Gallipoli, el 24 de Maig; és soldat de 1.ª classe; de la nostra Companyia, ell i en Genovar són els únics que no han estat tocats per la metralla enemiga.

Digueu a les nostres padrines que aquí no val la gràcia d'enviar-nos diners, puix estem en mig de grans muntanyes desertes, i no tenim ocasió de comprar-nos res, i si ve algún grec a oferir-nos qualsevolga mercaderia de les que ells venen, ens en demana cent vegades més del que val —són una gent molt miserable, com sempre ho ha estat, aquests mercaders grecs—; envieu-nos requisits alimenticis que ens facin obrir l'apetit, que en aquest país de xafogor i d'insectes l'hem perdut.

Us recomanem un excel·lent soldat; és fill de Lleida i es diu Josep Macià; M. 35.691; del 1er. Reg. Mar. d'Àfrica, 11.ª Companyia.

No sé si sabreu que el sargent català La-torre morí a la frontera búlgara, i que un cap de la 9.ª Companyia, un tal García, que fou, l'hivern passat, recollit amb els peus erts, no sabem pas on para. I creieu que només ho sé jo el que és tenir els peus gelats; per aquesta causa he hagut d'ésser portat a l'hospital; em queia la carn a troços, necrosada.

Si ens envieu quelcom, recordeu's de posar-hi aigua de menta, o pastilles, de menta, puix per a poder beure aquestes aigües, dolentes i malagradeses, no hi ha res que vagi millor.

En aquest moment que us escric — *Pere Vidal i Sardà* — els nostres canons estan tirant-li confits a un avió prussià.

Ara, per a lliurar-nos dels shrapnells, portem el casc «bourguignon», que crec que pesa quatre quilograms; el sargent ens diu que estem obligats a menjar de més per a tenir força per a dur-lo.

Els francesos, més que ningú, estan satisfets i contents de saber que som catalans; més encare, des de que veuen la correspondència seguida que tenim amb vosaltres; i, així, comprenen ben bé que no som vulgars mercenaris, sinó soldats volentersos de la Catalunya viva, de sentiments i impulsos generosos, que ens porten a la lluita, per lliberar les nacions.

I, ara, una pregunta: No podrieu fer, a la part de cap aquí de la França, o a les Balears, un hospital per als fills de la nostra patria que cauen ferits a Orient? Totes les nacions tenen hospitals per als seus soldats i infermeres que els parlen en la llengua nadiua. Catalunya no en té d'institucions que ho han demanat?

Creieu que aqueixos politicastes que us malmenen, que aqueixes institucions benèfiques que no fan res pels que sofrim lluny de nostra patria, seràn dignes de fruir la llibertat que vindrà i per a l'assoliment de la qual res positiu hauràn fet?

Què fan tants homes de ciencia, i de totes les manifestacions de l'activitat humana, com hi han a Catalunya, que diuen viure per ella?

Per la transcripció,

ARNAU DE VILANOVA

LA PAU I LA NORMALITAT SOCIAL

PER a quan l'afrosa guerra que en el cor mateix de l'Europa es desenrotlla sigui termenada i la pau, l'augusta pau, permanent i duradora, sigui un fet, i sigui un fet, a més, també, l'anorreament de la funesta copdicia que domina la voluntat dels poders imperialistes centro-europeus i s'hagi extingit, per tot el món, el predomini de les institucions històriques que viuen completament divorciades de l'esperit civil dels pobles, és innegable que la solidaritat que, per a la guerra, han donat proves de posseir els Estats aliats, s'intensificarà i s'aferrarà, encare més, per a portar novament en cada poble l'estat normal de pau, de treball i de desplegament d'iniciatives que ha de restablir la vida interior d'aquells pobles, fent-los-hi empendre, d'una manera ràpida, la marxa ascensional que ha de conduir-los vers la realització de l'acció renovadora que, com a ensenyament de la guerra, després de la guerra, hauria de venir.

Els pobles aliats han donat, ara, mostres de solidarització moral i econòmica que no podràn pas abandonar quan la pau sigui una esplèndida realitat.

Els mateixos tractats que han enfortit les accions de guerra, particulars o conjunts d'aquells pobles, hauràn de transformar-se en tractats de pau, regularitzadors i asseguradors de la normalització, l'enfortiment i la lliberació de la vida col·lectiva dels pobles agermanats per a la defensa del dret i la llibertat d'Europa.

Els valors socials i polítics de cada poble hauràn de sofrir una revisió acurada i com que la tònica mundial és d'avenç i modernitat, per això, també, seràn modernes i avançades les orientacions polítiques i socials que hauràn d'adoptar tots els pobles que vulguin ésser una positiva efectivitat en la vida i l'actuació del món.

La mateixa solidarització d'interessos que ha existit per tal d'ofegar l'afany d'absorció imperialista haurà de subsistir per a impulsar

el ràpid esdeveniment de la normalitat política i social en l'interior de tots els pobles. I aquesta normalitat, no ha pas d'ésser, no, una normalitat convencional, partidista, tendenciosa i còmodament agradable per a un sol estament social. Ha d'ésser, pel contrari, la normalització de la vida comú dels homes i dels pobles, de tots els homes i de tots els pobles, perquè són tots els individus i totes les col·lectivitats les que, de la guerra, n'hauràn sofert, directament, les angoixes.

Si la pau ha de portar en sí només que una legislació comercial que tendeixi a fer efectiva, per exemple, la sanció moral que suposa la publicació de «lístes negres», es-veradores de comerciants i negociadors germanòfils, la guerra no haurà complert, encare, la seva finalitat.

Els tractats de comerç, en un o altre sentit determinat, per si sols, només representen un afavoriment per a les organitzacions capitalistes dels pobles que se'n valen i curen d'augmentar llur particular riquesa. Cal que l'acabament de la guerra, de la darrera guerra, representi una transformació de l'organització social de tots els pobles que la guerra han sofert i també la transformació i el renovament dels altres pobles que, només de lluny, però, n'han sofert, igualment, les conseqüències. Hi ha que tenir present que amb les unions sagrades els desposseïts de béns de fortuna han defensat generosament i amb tot coratge la subsistència d'una patria gairebé sentimental, puix és en nom de la patria —la patria socialment no constituïda— que mantes vegades hauràn hagut de sofrir les imposicions i injustícies del règim burgès a que la patria, aquella patria sentimental, estava sotmesa. Juntament amb la pau, el que al món hauria d'instaurar-se és la humanització del règim dels pobles i, per tant, la rectificació total dels vells sistemes i organitzacions capitalistes, àrbitres, fins avui, de tota la vida de la societat.

Cal procurar que la guerra d'ara sigui la darrera, però deu procurar-se que, en esdevenir la pau, no s'obri el període de les lluites, de les revolucions, violentes i sagnants, provocades per l'existència del injustos privilegis on s'encastellen les desentanyades burgesies que disposen de la vida i l'esforç dels homes a canvi de raquítiques i minces retribucions metal·liques.

D'ara i de sempre, l'esforç més gran que, per tal de determinar l'avenç social, en el món s'ha realitzat, el porten i l'han portat a terme, en primer lloc i persistentment, els estaments productors. És lògic, és just, doncs, que s'instauri el nou règim social que eviti a aquells estaments la perpetuació de l'esforç i els sacrificis llurs i els permeti gaudir amplemment un nou regnat humà on no s'hi pateixin, com en l'actual organització de la societat, dolors i malestors i desigualtats de tota mena... I és que la pau, per a complementar la seva missió, hauria de portar, juntament amb la normalitat política, la més absoluta normalitat social.

≡ POSTALS ≡

A BENEFICI DELS

Orfes Serbis

reproducció d'un hermós dibuix
de l'APA

se'n venen en aquesta administració

10 CÉNTS.

S. CARBONELL I PUIG

COMISSIONS :: REPRESENTACIONS

:: ADMINISTRACIÓ DE FINQUES ::

CABLE: SUBUR APARTAT DE CORREUS: 226

::: SANTIAGO DE CUBA :::

A LES DARRERIES DEL MARXISME

TOTA la producció literaria del socialisme de nostra terra, prova la fidelitat que serveix als caps-de-brot del proletariat al marxisme.

I, no-gens-menys, l'autor de *Das Kapital*, abans de estallar la guerra, ja no preponderava a Europa. Una volta esclatada la guerra, Marx se va fent enrrera, enrrera del pensament universal. Les crítiques primer i les realitats dels fets després, han demostrat que en Carles Marx vegé molt, però no clar. En altres termes: vegé la finalitat, però per un estrany cas de desviament subjectiu, va contradir la frase de Balzac de que «qui sab la finalitat sab els mitjans».

Marx, amb tot i saber la finalitat no va saber els mitjans que s'havien d'adoptar per a aconseguir-la.

Marx esmicolà l'economia clàssica, interessada en augmentar la producció i en aixecar aquestes horribles fronteres que, en nom de la protecció, aixequen la tarifa duanera i l'espasa militar. Emperò, ço important en el sistema marxista, és la vindicació dels valors humans i l'haver previst que l'economia individualista no podia ésser perdurable.

Però com vindicar aquests valors humans? com enderrocar la economia individualista?

Marx creu que el socialisme ha de resoldre's per si; per fatalisme. La seva teoria global és la de que el Capital s'anirà apoderant del món, i després, degut al desconcert econòmic que divideix als homes en rics i pobres, el món, constituït per la universal unitat dels pobres, dels proletaris, pel mitjà de la vaga revolucionària, s'apoderarà del Capital.

I, heu-s'aquí pel que glateixen nostres «meneurs» de l'obrerisme sindicalitzant: per una vaga general que inverteixi els posseïdors del Capital, sense heure esment, com no l'hagué Marx, degut a son materialisme històric, de que la simple reforma de l'economia no és pas tot, i de que la violència, avui, ja no aporta solucions perdurables en la milloració dels destins humans. Ademés, dividir la Humanitat en dos valors simplement—en món i capital—és partir d'una base falsa; és estar mancat d'uns punts d'apoi essencials: dels punts d'apoi que al mancar en la confecció del sistema marxista, l'ha fet resultar passatger, esfumadís al tocar el fet real, a l'establir contacte amb les realitats. I aquests punts d'apoi eren l'Estat i la Nació.

L'universalisme és una utopia que no devallará mai del regne de la metafísica. Tot se oposa enèrgicament a que el món sia una caserna, de cap a cap.

El món està dividit en ambients geogràfics, que produeixen varietats físiques i diversitats psíquiques. I aquests ambients geogràfics, dintre una harmonia històrica les més de les vegades, però de vegades sense, constitueixen ço que és classificat amb el nom de Nacions, que per mí vénen a ésser els hostatges socials de les comunitats homogenies humanes. I aquestes Nacions tenen son Estat, o haurien de tenir son Estat propi—moltes Nacions estan supeditades, contra son voler, a Estats pluri-nacionals, dit sigui de passada.

Aquests Estats, que són fills de la sobirania personal, han anat devenint Poble, o mellor dit, el Poble ha anat devenint Estat, seguint-ne lògicament el fracàs en tota sa ampliació del tipus monàrquic i tots els drets que podien servir-li de base: el dret diví pels místics, el dret de conquesta pels realistes, el dret d'autoritat pels positivistes, etc. Avui, el tipus republicà és admès, sense esforç, en l'actuar de la més reculada monarquia. Avui el

Poble pot disposar dels seus destins—i tan com els Estats siguin més uni-nacionals, millor i més eficaçment. I d'això en pervé el triomf de la teoria, que en molts llocs ha devinguda realitat, de les reformes graduals, personificades amb els professors Schmoller i Bretano, i de la predicança revisionista d'en Bernstein.

Avui, el nacionalisme positivista — no el xovinista — pren consistència en el general predicament dels homes socialistes internacionalistes. El Congrés socialista celebrat a Londres l'any passat; la Conferència dels socialistes neutrals a La Haia; la resolució de la Secció francesa de la Internacional obrera en el seu Consell Nacional de París; les manifestacions de Labedour, de Liebknecht al Reichstag, i les de Bernstein en una entrevista, així com les del cèlebre Manifest Haasse-Bernstein, tot això són manifestacions clares i precises de que el principi de les nacionalitats no està renyit amb la Internacional obrera i de que la nació, resultancia del fet geogràfic-històric, existeix inevitablement i com a dret immanent en la concepció del socialisme actual, del socialisme que no viu en el cel de la metafísica, sinó que toca de peus i de mans la terra de les realitats físiques.

Per altra banda, el neomercantilisme, que diria Schmoller, ha fet de l'Estat un instrument intervencionista en els episodis econòmics. La taxació de preus ha posat frè a la insensata llei de la oferta i la demanda, abusadora de les situacions difícils dels pobles. L'impost sobre els beneficis ha arribat, a Anglaterra, a retenir un 60 per 100 a favor de l'Estat, en certes indústries. Tota una serie, inicial, d'aspiracions proclamades pels principis socialistes van solucionar els problemes econòmics plantejats per la guerra actual. No tot li són guanys, avui, al capitalisme. L'Estat —això que no hi comptava en Marx—, lentament, va produint la reforma. Ara és hora de tenir confiança en «el concurs del temps» que digué Jaurès, del temps renovador.

I en el desplegament de les lluites entre el proletariat i la burgesia, als Estats de la Europa culta, per coerció de l'Estat sobre el capitalisme, han devingut realitats vives els tribunals arbitralis, les borses de treball, el regneixement sindical obrer, el dret a la vaga, les lleis de protecció del treball, dels accidents i de la higiene obligatoria en la fàbrica o taller, la protecció oficial de l'aprenentatge, les pensions per a la vellesa, les assegurances sobre enfermetats, tot el que, junt amb les cooperatives de consum i de producció, les caixes d'estalvis i les caixes de reserva sindicals, ha format aquest engranatge d'activitats—nomenat base múltiple—que fan del proletariat una personalitat potent que lliura l'obrer del menyspreu capitalista i dels lleusongers presumptes redemptoristes, a la vegada que els ensinistra en la construcció «del propi camí per on tenen que passar», com deia Ruskin, intervenint, progressivament, en el governament i en l'administració llurs, bò i adquirint el sentiment de la propia responsabilitat en tots els actes de la seva vida.

En Marx no vegé la Patria. I per això mateix no vegé la Nació ni l'Estat. Només vegé l'Univers. I les seves resolucions, els seus procediments, de tan grans, resulten puerils; tan puerils com la teoria de la secta dels espirituals de cap allà el segle XIV, cristal·litzada en la novel·la *El Blanquerna*, del nostre Lull. En Marx vegé el mal en tota la seva extensió. Més no encertà el remei.

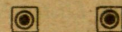
La Nació i l'Estat, a mesura que van devenint eclosions de la sobirania popular, van sortint al pas del marxisme, esmicolant-lo,

talment com les crítiques ho havien previst. Estem assistint a les darreries, a les acaballes del marxisme, car està triomfant, lent i oscil·lant, com remarcava en Jaurès, el socialisme constructiu.

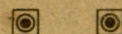
Els «meneurs» del nostre proletariat, marxistes puritans, desconcertats i tot dins el traüt de les realitats sorgides en l'actual trasbals, són els darrers marxistes d'Europa.

Se veu que fins amb el socialisme, en aquest país, ens toca anar a la reraçaga, dissortadament.

F. PINEDA I VERDAGUER

Nacionalistes: Porteu LA NACIÓ a la fàbrica, al despatx, al treball i a tot arreu on pugui guanyar-se un català per a les nostres idees. Que la veritat sia coneguda i emmeni la voluntat del poble

Unió Catalanista Secció Oficial

A la carta que, renunciant al càrrec de President de la Unió Catalanista amb que va sortir elegit en el darrer Consell General extraordinari, en Antoni Colomer i Tutau va endreçar a l'actual Vicepresident de la Unió, en Pere Manen i Artés, aquest hi ha respost amb una altra carta, de la qual són els següents paràgrafs:

«Amb greu sentiment m'he enterat del contingut de la vostra atenta, i estic convençut de que no heu premeditat prou vostres decisions, ja que d'haver-ho fet, i sense la influencia de cap prejudici, no hauríau realitzat l'acte de renunciar el càrrec que el Consell General va confiar-vos, i menys fer-ne la publicitat que n'heu fet.

Després de la meua carta del 11 corrent, jo ja no vareig intervindre més en la confecció de la candidatura, el que m'eximeix de tota responsabilitat, si bé tinc de manifestar-vos que em faig meves i vui compartir amb els demés companys les que per a ells en resultin.

Dieu que la lectura de l'extracte de la sessió de l'últim Consell va produir-vos pregón disgust, i a això tinc de dir-vos que també varem passar-lo els demés; però hi ha fets inevitables; és la conseqüència lògica d'equivocacions sofertes.

També dieu que us considereu amb manca de condicions per a ocupar la Presidencia de la Unió, i això, permeteu-me, amic Colomer, que us digui que és un excés de modestia que us ho fa dir i que en aqueixos moments no som nosaltres els qui podem disposar de les nostres propies persones; són els demés companys que tenen dret a obligar-nos a ocupar els llocs. Després de l'exposat en el Consell General no hi ha dret a fer-se enrrera; els homes deuen estar sempre a les resultes de llurs accions, encare que aquestes resultes els perjudiquin i els ocasionin molesties.

Ara sols decafirmar-vos que si em cal posar-me al vostre lloc, hi aniré, en espera de que vingui a ocupar-lo qui reuneixi les condicions necessaries, i me sentiré satisfet d'haver complert amb el meu deure de bon catalanista.»

Les "Llistes Negres"

LA germanofilia de les classes burgeses, amb la publicació, per part de França i d'Anglaterra, de les *Llistes Negres*, ha sofert una batzegada que, indubtablement, evidenciarà, un cop més, quina és la pobresa de sentiments de que estan animades, en general, les burgesies mercantilistes, usuraries i aimants de les manifestacions de força i de tirania per part de l'Estat, quan d'ofegar aspiracions populars lliberadores se tracta. Amb la publicació de les *Llistes Negres*, veurem com la frase sarcàstica i cínica que afirma que «el negoci és el negoci» sofreix una nova reafirmació per part dels traficadors mercantils o industrials que, per haver ostentat i exterioritzat, en una forma més o menys activa, les seves simpaties, ajudes i apoiaments als Estats germànics, ara es troben amb el nom estampat, com un *Inri* de vergonya, en aqueixes discutides *Llistes Negres* que, per a escarment de negociants egoistes, França i Anglaterra acaben de publicar.

No sabem ben bé quins són els *benemèrits* de la nostra terra que integren aquest *quadre d'honor* a la inversa, però tant se val.

Els efectes de les *Llistes Negres* tenen hipotecat el pervindre, puix és en el pervindre, quan la pau sigui un fet, que es notaran les conseqüències de la *distinció* esmentada, i serà allavors quan nosaltres ens dedicarem a contemplar — com ja ho hem vingut fent fins ara — els canvis d'opinió i les mutacions ràpides de criteri que farà tota la burgesia, tota la gent sense idealitats enlairades que, també, en el cas de la guerra europea, s'hauran permès el luxe de pensar i exterioritzar llur opinió referent al sagnant problema de la vida i la dignitat individual i col·lectiva que es debateix al cor mateix de l'Europa.

Les opinions burgeses, que no tenen cap consistència humana ni social, sempre són objecte de cotització, perquè sempre obeeixen a la mateixa llei de la oferta i la demanda que regula tota la vida i tota la manera d'ésser d'aquest nucli sense grans afeccions i desposseïts de sentimentalitat pel que fa referència a les lluites ideals que preocupen a aquells homes que, dins de la societat, no hi cerquen pas, només, la satisfacció d'insans egoïsmes, sinó que, pel contrari, persegueixen l'assoliment, l'entronitzament d'ideals afirmatius d'un major bé, d'un major perfeccionament, d'una més gran renovació....

Nosaltres hem notat i notem com, per atendre a suposades exigències de negoci, els homes se prostitueixen i desmoralitzen; nosaltres hem vist i veiem com, pel negoci, s'insensibilitzen les més delicades fibres del còs humà, i hem pogut veure l'ambient d'hostilitat per les nobles i desinteressades idees que dins les organitzacions de trafiqueig i negoci s'hi respira. Així, ara, a Barcelona, s'ha vist amb quina fè, amb quin interès i amb quin entusiasme treballaven per als al·liats els negociants, els comerciants que, amb tota l'ànima, pels imperis centro-europeus tenien i tenen una passió i una debilitat de dona frèvola.....

A tots els burgesos germanòfils les *Llistes Negres* els han fet esperar. Quan la pau si-

gui arribada i amb ella la hora de saber quines entitats mercantils, quins organismes comercials i quines personalitats influents han facilitat mitjans per a fer planer als imperis germànics el desenrotllament de la guerra, encare s'esveraran més. I és que, per a ells, tornant el món a la normalitat, la normalitat d'haver cessat la guerra, no hi haurà manera, si pateixen els efectes de figurar en les *Llistes Negres*, de tornar a fer negoci amb els països que, durant els temps d'angoixosa lluita, quan se defensaven la llibertat, la dignitat i, sobre tot, l'absoluta supremacia de l'esperit civil en el regiment dels pobles, ells, els industrials, els comerciants que figuren en les *Llistes Negres*, sapigueren, més que substreure's i desentendre's de la lluita, posar-se resoltament en contra dels defensors d'un comú patrimoni de civilització, que ha d'ésser aimat per tots els homes moderns i contraris de tota mena de tiranies.

MELCIOR ROURE

Normal insistència

A cada instant m'afermo més en el concepte que fa temps burxa la orientació nacionalista que em mou a la salvació de Catalunya, referent a que, si bé la ideologia essencial ha d'ésser sempre Nacionalisme i Socialisme, entenent-los com a ideologia única i no diversificable en res, hi ha una modalitat de procediment tan necessària per a la ideologia nacionalista-socialista, tan inseparable d'ella, que es pot afirmar que és un principi essencial i no una accidentalitat. Perquè com més l'enteniment humà s'enlaira en l'abstracció, més se confonen les coses aparentment de diversa categoria, car les categories no hi són a l'essència, sinó que són més a la facultat de comprendre, que es veu obligada a classificar per a fer més assequible la realitat que volta la nostra vida i que tan dificultosament penetra en el nostre esperit.

Em refereixo a l'acció que han de realitzar els homes i les col·lectivitats per a fer prevaldre les ideologies que són la essència de l'acció de llur esperit. No s'ha d'amagar que no pot haver-hi antinomia entre la ideologia que es defensa i l'acció que es realitza, i que una ha de correspondre de tal faïça a l'altra, que ha d'afirmar-se rodonament que, malgrat que certs homes i certes agrupacions humanes es vantin d'ésser els bons i els perfectes perquè defensen ideologies normals, han d'ésser qualificats de perversos i de contraris a la civilització i a la llibertat humanes, si l'acció que realitzen no és pura i sincera, no és democràtica i amorosa, no és d'equanimitat i de justícia, no és de la política nova, lleial i humana, i és, encare, de la política de farsa, de la política egoista, oligàrquica i tiranitzadora, que té per fi únic subjectar la humanitat a tota llei de dolors i a tota mena d'exploatacions.

Els nacionalistes-socialistes catalans volem que la ideologia que defensem, nacionalista-socialista, penetri a la espiritualitat de Catalunya i hi arribi a ésser com a substancial per a l'acció de la política nova, de la política humana, biològica, que cal enlairar a la categoria de fonament essencial del nacionalisme i socialisme, que, redreçant-se, combati als polítics extrasocials i antisocials que en fan befa, que la tracten despectivament i que, amb impúdica ironia, es creuen justificar les seves males arts.

D. MARTÍ I JULIA

SOCIALISME

V i darrer

Argumentacions ridícules

SENTIREM a dir, sovint, pels que s'aprofiten dels nostres dolors i de les nostres penes, i fins pels mateixos companys nostres, les víctimes del desequilibri social:

—Quan l'obrer no es preocupava d'aquestes cabories que teniu ara vosaltres, quan el treballador es preocupava del seu, de treballar, sense voler ésser savi i sense pretenir llibertats, com fa avui, feia una vida més tranquil·la; més ocupat amb el seu treball, no agafava *males companyies*, i com que no li quedaven tantes hores en vaga, veu's aquí que fins tenia maneres d'arreconar una poma per a la set.

Mentres escoltem aquestes ignocentes argumentacions, ens posem a riure bondadosament, i pensem que aquesta gent que així raona, d'una manera tan primitiva, ha nascut massa tard.

És a dir que, perquè l'obrer d'èpoques anteriors a la nostra estava, en general, conformat amb la seva sort, ens hi hem de conformar nosaltres?

Que no són molt desafortunades les nostres condicions econòmiques, comparades amb les dels que ens posen com a exemple? Que no ha pujat el cost del viure, en una relació desequilibrada, comparada amb el migra augment dels jornals, en els que s'han augmentat? Que no és ben legítim i ben humà el nostre desig de voler hores de repòs, hores nostres, per a dedicar-les als nostres fills o a l'estudi? Que no hi tenim dret a posar-nos al nivell intel·lectual dels altres? Que voldran defensar la teoria de que el saber ha d'ésser un exclusiu patrimoni dels que posseeixen, dels que no en treuen, pot ésser, el profit que nosaltres en sabriem treure?

Qui serà capaç de negar-nos la justícia i la bondat de les nostres aspiracions?

Que molts no dedicaran aquestes hores lliures a l'estudi, a la família, o a millorar-se en qualsevol sentit, sinó que les emplearan malament?

I a nosaltres, què? Ens hem de perjudicar per una minoria que va errada? Hem de privar a la humanitat del bé que se'n derivarà d'una major cultura nostra, per causa d'uns quants que no segueixen el veritable camí? Qui us diu que aquesta minoria no el seguirà també, quan conegui la veritat?

Cal ésser molts per a començar?

Molts dels nostres companys trobaran bones, nobles, les raons que acabem d'exposar. Però, davant de la magnitud que, aparentment, té una obra tant senzilla, perquè representa un trasbals de les coses actuals, s'acovardiran, perquè els semblarà que, per a posar-ho en pràctica, cal ésser una considerable quantitat que estiguin ben identificats amb aquests ideals.

Creiem francament infundada la temença; no neguem que hi ha molta feina a fer; que aquesta labor ha d'ésser feta amb la cooperació de la majoria dels que integren el nostre estament; però, com que, — i ja ho havíem dit

abans—no tenim una gran pressa, i sabem que una obra així ha d'ésser el resultat d'una progressiva evolució, veu's aquí perquè no tenim pas l'ambició d'ésser molts per a començar.

Cinc, deu, cent, però ben convençuts, *que ho valguin*, serien una base sobrerament sòlida; ja vindria després l'augment progressiu.

Justament nosaltres no creiem en els moviments que, tot de cop, se'ns presenten revestits d'una aparença de força formidable; en aquets moviments sempre queden caps a lligar, per on s'escorren tots els punts.

Preferim ésser la gota d'aigua que amb calma foradarà la roca on cau—si és que no cau primer la roca—que pas la tempesta d'istiu, barroera, i aparentment formidable, que la primera bufada de vent farà desaparèixer, sense deixar-ne rastre.

La visió de l'aurora

Estem a la matinada de la humanitat; per tot arreu, remors de vida, membres que es deixonden, que reben les primeres impressions fresques d'una rosada, que és l'Amor.

Hem tingut un mal somni: el Mal, negre, espantós, ens volia ofegar amb els seus tentacles; ens apretava al cor i a l'ànima, ens tenia oprimida la gola, i no ens deixava respirar ni cridar; tot el nostre còs regalimava suor, i la nostra ànima destilava un dolor suprem, sota la pressió del Mal.

Però, a l'horitzó comencen a mostrar-se les primeres clarors crepusculars.

El Mal voldria, encare, intentar el seu darrer esforç; voldria encegar-nos, de manera que no poguessim veure la claror del dia que comença, i que, privats de la visió de la llum, ens creguessim encare en les tenebres.

No! La llum ja és nostra, la victòria ja s'ha decantat cap al nostre costat, i en acabat que els primers raigs de sol vinguin a il·luminar la lluita, el Mal caurà desplomat; ell té els ulls acostumats a les tenebres, i no podrà pas resistir la claror del Sol.

Quina nit més pesada i llarga, i quin monstre més horrible el Mal!

Quan les generacions futures pensin en les nostres lluites, se la deuràn figurar tal com és, ara, la nostra visió.

I ens recordaran amorosament an els que ens hem trobat en el despertar de mal somni i hem vençut al Mal.

Per a acabar

Ei que acabem de dir-vos és el nostre somni daurat immediat.

No hem pas pretengut, ni molt menys, amb aquests modestes raonaments, assenyalar les fites del nostre millorament social, i ni tant sols un programa definitiu; no oblidem que és un ideal, i, com a tal, és la llum blava que sempre és més enllà; al millorament, a la perfecció, no és pas possible assenyalar-li un límit, perquè el que avui ho creiem el fi de la ruta, veurem, demà, que no n'era més que un descans.

Hi haurà qui trobarà ingenues les nostres idees, poc atrevides, però llavors podrem preguntar quin resultat han donat tantes teories com se'ns han presentat, que, per haver prescindit de basar-les sobre la realitat, i haver-les volgut massa altes, massa definitives, han vingut a terra per sí soles.

Nosaltres no volem divagar, i basem les nostres aspiracions en la realitat pràctica d'avui; assenyallem una fita curta, i quan serem allà, reprendrem forces i seguirem amb dalit, amb alegria, la ruta fins al cap—d'avall de la nostra vida, i la nostra obra serà continuada pels que vindran després de nosaltres.

FLORENCI BASSA

El Comitè Jugoslau de Iquique i LA NACIÓ

El nostre estimat amic E. Batlle i Sagués, corresponsal de LA NACIÓ, a Iquique (Xili), ha rebut la següent lletra del Directori del Comitè Jugoslau, d'aquella ciutat:

«Iquique, 26 de Juny de 1916

Senyor en E. Batlle i Sagués

Present

Molt senyor nostre: Li acusem rebut de la seva estimada, amb data 22 del present, i, adjunt, varis articles publicats en el notable setmanari nacionalista català LA NACIÓ, de Barcelona, que amb noble fi ha volgut informar als seus llegidors respecte la nostra causa nacional, donant a conèixer les conclusions del Congrés Jugoslau, que va tenir lloc el 23 de Gener d'enguany, en la ciutat d'Antofagasta.

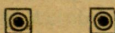
El suscrit Directori, en nom de tota la colònia jugoslava, es fa un deure de donar-vos les més efusives mercès per la vostra bondadosa cooperació i us prega les feu extensives a tota la Redacció de LA NACIÓ.

Aprofitem l'ocasió per a suscriure'ns com el vostre més atent i afectuós S. S.

Pel Comitè Jugoslau d'Iquique,

B. BRUFFIC L. J. MORO
(Secretari) (President)

Nosaltres agraïm profundament les proves d'atenció que, per a nosaltres, es desprenen de la lletra transcrita, però, més que per altra cosa, restem satisfets pel motiu d'haver ajudat a ben relacionar i fer coneixença de les nostres aspiracions nacionalistes amb els anhels lliberadors de la brava nació jugoslava.

El problema català i els socialistes

DINS les organitzacions socialistes que actuen en l'Estat espanyol i, per tant, en la mateixa organització socialista de Catalunya, se desconeix completament, per la majoria dels militants, el problema nacionalista del nostre poble. D'una manera absoluta, res ha pogut — confessem-ho — per tal que el nacionalisme català fos més conegut dels socialistes, la nostra actuació francament caracteritzada com a nacionalista-socialista. Nosaltres, malgrat les nostres propagandes i actuacions no hem pogut desfer del tot l'equivoc que pateixen, en general, els homes que, afiliats al socialisme, persegueixen l'assoliment d'un més just i humà regnat social. Per això tindrà un alt valor tota l'acció que en sentit de divulgació del problema català — essencialment nacionalista — realitzin, per ells mateixos, els socialistes de Catalunya que actuen conjuntament amb les organitzacions so-

cialistes de l'Estat que Catalunya n'és un poble component.

En *La Justícia Social*, de Reus, s'ha començat, ara, la publicació d'una sèrie d'articles tractant el problema català. En J. Recasens i Mercadé, director d'aquell periòdic, ha iniciat l'al·ludida tanda d'articles demanant la opinió dels més significats socialistes catalans i no catalans i fent afirmacions, en el seu article, ben concretes i terminants respecte el problema del nostre poble i la futura actuació dels socialistes catalans.

Anc que sigui, potser, un punt d'obrir merament personal d'en Recasens i Mercadé, no podem estar-nos de reproduir alguns dels principals conceptes de l'article de que venim parlant, puix entenem que no sols està ben orientat sinó que, a més, ha d'ajudar, en molt, a fer desaparèixer la desorientació, que, pel que fa referència al problema nacionalista de Catalunya, predomina en les rengleres de la organització socialista catalana amb ramificacions amb el socialisme espanyol.

Heu's aquí, doncs, ara, la traducció dels principals conceptes de l'article de que parlem:

«Anc que teòricament tots els socialistes estem d'acord, pràcticament, en el terreny dels procediments, hi ha alguna diferència entre nosaltres. La nostra particular opinió? Aquí va sense perífrasis ni dubtes: el Partit Socialista hauria d'ésser, a Catalunya, un partit d'estrema esquerra nacionalista, hauria d'acceptar totes les reformes i mesures de caràcter autonomistes que defensien els partits catalanistes, hauria d'anar a l'avantguarda de tota lluita per la descentralització i mancomunitats, zones neutrals, cooficialitat de l'idioma, etcètera, etcètera. És més: hauria, tan prompte li fos possible, de redactar en català els seus periòdics, manifestos, llibres i follets que es publiquessin, o quan menys fer edicions en català, amb la seguretat de que la nostra propaganda fóra més beneficiosa, més eficaç, més pràctica. Hi ha que veure, amics, quina cara fan, quina contrarietat sofreixen els senzills obrers del camp quan van a un miting i senten un discurs en castellà, en castellà dolent, generalment, si l'orador és català!

Serà tasca llarga, impropia d'un article, aportar raons i arguments que justifiquessin aquests judicis. Etnicament, històricament i políticament podria demostrar-se la veritat de les afirmacions fetes i la necessitat d'acceptar aquells punts d'obrir. Ens limitarem, per tant, en gràcia a la breuetat, a fer algunes aclaracions que conceptuem indispensables.

Cal fer constar que a pesar de totes les raons ètniques, històriques i polítiques a que ens hem referit, que a pesar de tot quant portem exposat, no pretenem que el Partit Socialista, ni a Catalunya ni enlloc, perdi el seu caràcter de partit de classe, ni tansols que actui al·liat amb determinats partits burgesos.

Està clar que el socialisme no estableix distincions de raça, idioma o nacionalitat, però, precisament per això, perquè hem de protestar contra tota hegemonia, contra tota imposició del convencionalisme que caracteritza a la societat burgesa, és pel què devem fomentar aquest innat esperit autonomista, renovador i llibertador del poble català, a fi d'atreure al nostre camp als obrers i als homes de bona voluntat que, suggestionats pels polítics catalanistes, sentien certs escrúpols de venir a actuar en el nostre Partit. És indubtable que així creixerien extraordinàriament les nostres forces i Catalunya seria, a no trigar, un baluart invencible de les sublims idees socialistes...»

AL VOL

Sentint tocar campanes...

A més dels odiosos convencionalismes i farses que sostenen l'actual organització de la societat, existeixen una sèrie d'elements sostenidors d'aquells convencionalismes i farses, que, més odiosos encare que les farses i els convencionalismes mateixos, innegablement, causen danys immensos a la col·lectivitat.

Un d'aquests elements sostenidors de tot l'envolum de farses i convencionalismes socials és la nomenada Premsa d'informació, la Premsa burgesa, la gran Premsa. Diàriament pot observar-se quina és la imparcialitat (?) dels «orientadors» de la opinió, i, encare més, quina és la tendència de les grans agències d'informació, constituïdes, totes elles, a l'empar d'una espessa xarxa d'interessos creats, tant en l'ordre polític com en l'ordre econòmic-social.

Amb motiu del Consell Nacional del Partit Socialista francès, diverses agències informatives escamparen, per tot el món, que aquell Consell s'havia declarat enemic de rependre tota relació amb els socialistes alemanys, però que aquesta decisió havia estat presa per 1.830 vots contra 1.050, és a dir, que els representants de 1.050 seccions socialistes de la França són decidits a donar la mà als socialistes alemanys, tal com diu —basant-se, segurament, en una d'aquelles informacions— un vell setmanari republicà que es publica a Barcelona.

Que els periòdics de dreta facin comentaris equivocats o tergiversats no ens sorprèn, però que els periòdics d'esquerra caiguin en el mateix defecte d'aquells ho trobem molt deplorable.

Tota una tirallonga de comentaris suggerits al voltant d'una falsa informació d'origen burgès ens fa somriure llargament, però no ens acaba de plaure perquè ajuda a divulgar les tendencioses informacions dels elements que estaràn interessats en presentar el socialisme de França com a aimant d'un pacifisme tan poc lògic en els moments presents, que fóra un desafi imperdonable el sol fet de la seva manifestació.

Al Consell Nacional del Partit Socialista francès no hi ha els tals 1.050 vots en contra: hi ha, gué, senzillament, 1.050 abstencions provinents dels representants socialistes joves, els quals se troben, tots, mobilitats, i, per tant, impossibilitats de concórrer a donar els seus vots quan el partit socialista delibera.

En periòdics d'esquerra, repetim, no hi ha dret a cometre equivocacions com la esmentada, puix abans que a la oportunitat de poder fer uns comentaris àtics, cal atendre a la oportunitat que representa l'ajustar-se, sempre, estrictament, a la veritat.

En el número passat no volguérem rebatre l'error del vell setmanari de que parlem, perquè esperàvem la corresponent rectificació; emperò, veient que la rectificació no ha vingut i que les tendencioses informacions burgeses de la Premsa imparcial (?) continuen, com de costum, donant matèria a certa Premsa d'esquerra, volem, per això, dir al vell setmanari republicà de Barcelona que, malgrat el seu ofici de «campaner», aquesta vegada només ha pogut «sentir tocar campanes», més no ha estat prou destre en saber com i de quina manera tocaven...

Instantania

Els burgesos de Barcelona, de Catalunya i de l'Estat hispànic en conjunt, amb motiu de la llei sobre beneficis extraordinaris de la guerra i amb motiu de les vagues que darrerament s'han manifestat, inconscientment, amb la seva conducta, de irreductible avarícia, en el que fa referència a la

tributació demanada pel ministre d'Hisenda, i de una moralitat de gasius usurers, en el que toca a la intransigència i a l'arbitrari abús de la superioritat de la posició econòmica dins de la societat respecte de l'actitud adoptada en els conflictes obrers al·ludits suara, s'han fet el més perfectísim autorretrat que desitjar-se podien per a perpetuar el seu record al si de les llars respectives... Amb el que han guanyat de més, amb la excusa de la guerra, forçant els treballs i els negocis i l'agi, i fins la dinàmica terraquia, podien millorar les condicions de vida dels éssers que exploten de sempre i que ara els han ajudat a conquerir les riqueses produïdes per les circumstàncies extraordinàries del mercat mundial, podien fer-ho, de sobres; però la educació rebuda i l'ambient que els envolcalla, mantenint-los en un estat psíquic morbós constant, els impideix practicar el bé... La seva moral heterodoxa els ha induït a gastar-se ho tot en una puerilitat personal: s'han fet un retrat cada un: inconscientment, però, fins en el cas aquest s'han confirmat: la fotografia ha estat automàtica: per això se l'han fet, els burgesos!...

La obra de la Cooperativa Mutual Catalana

Sots aquest títol, el nostre amic J. Grant i Sala donà la seva anunciada conferència, diumenge passat, a l'Orfeó Gracienc.

Després d'unes paraules de presentació del president d'aquesta patriòtica entitat, el company Sangenis, el conferenciant començà la seva disertació dient que la Cooperativa Mutual Catalana és una planta tan tendre, té tan poca història, que, si només d'ella parlés, poques paraules caldria dir.

Breument estudia la doctrina cooperatista que tendeix a transformar l'actual organització de la societat—organització determinadora del vici i de la misèria— en una altra en la qual no hi sigui possible la existència d'éssers que visquin sense contribuir a la producció de la riquesa col·lectiva.

Llegeix diverses estadístiques, que revelen la importància del cooperatisme i senyalen a Anglaterra com a la nació on més arrels ha posat aqueix moviment. Catalunya és, de les nacionalitats ibèriques, la que compta amb més cooperatives i cooperatistes.

Parla seguidament de la Mutual Catalana, manifestant que fou fundada, a les darreries del 1914, per un agrupament d'homes aimants de la llibertat de la nació nostra i d'una major justícia social.

L'article 4rt. dels nostres Estatuts—diu—estableix que els beneficis que cada any s'obtinguin es repartiran en la forma següent: 50 per 100 als socis, en proporció a l'import de llurs compres durant l'any; 30 per 100 a fons de reserva; i 20 per 100 per a constituir un cabal amb el qual fundar una escola catalana model.

Heu's aquí, doncs, els avantatges que reporta l'ésser soci de la Mutual Catalana. Comprar articles de qualitat excel·lent sense que mai hi hagi defraudació, ni en el pes ni en la mesura; adquirir-los als preus del mercat, i de vegades fins més baixos encare. Els articles són portats a domicili, com aiximateix a domicili són anades a buscar les notes de les demandes de les mercaderies. Es percebeix, cada any, una regular quantitat en metl·lic, i es contribueix al deixonament de la nostra consciència nacional, fomentant l'ensenyament català.

Acabà el conferenciant promentent que, si uns seixanta persones domiciliades a Gràcia es comprometien a inscriure's a les llistes de socis de la Mutual Catalana, aquesta hi establiria immediatament una sucursal, ben autònoma, intel·ligent i només, amb la que radica al carrer del Pont de la Parra, 5, per a efectuar les compres en comú.

La nombrosa concurrencia que omplenava la magnífica sala d'actes de l'Orfeó Gracienc tributà una entusiasta ovació a l'amic Grant i Sala.

GUAITA

Sense tèmer errar, podriem afirmar que els catalans som de les gentes més impressionables de la terra. I, així, en política, no triomfa el que porta un major contingut d'ideal, sinó el que sab fer veure al públic una major probabilitat de guanyar.

Per això, avui, preocupa a la majoria dels catalans l'èxit que pugui obtenir la caravana regionalista a Galícia.

Són pocs, molt pocs, gairebé ningú, fòra dels mateixos capdavanters de la Lliga, els que s'hagin volgut formar el clar concepte de que aquesta nova provatura no és més que una mena de paròdia de l'alegria que passa, com si diguessim un número de festa major de poble, que no ha de deixar altre rastre que el poc durader record en els menys i un breu comentari en els més, puix no ha de succeir altra cosa que el momentani entusiasme local, produït per uns quants discursos, i l'interès general, no menys momentani, produït per multitud de telegrams expedits arreu i a bon preu pagats.

És, aqueixa nova provatura, res de nou?... No recordem les visites fetes en comissió, i les conferències d'en Cambó, prou bombejades, en diferents indrets de l'Estat espanyol?

En l'acció d'ara, solament hi ha, de més, l'aspecte pintoresc de l'arribada.

Si poséssim més atenció a la nostra vida nacional, ens convenceriem de que, mes que a deixondir els altres, que no dormen pas, cal no deixar dormir les nostres energies; que, més que conquerir Espanya, cal no deixar neulir la nostra Catalunya. Emperò el nostre poble és donat a les impressions.

Per això prefereix la política de la Lliga Regionalista, que fa soroll, sense cap benefici per a Catalunya, a les actuacions que són assegurança d'una major eficàcia per a assolir el regneixement de la personalitat del nostre poble. — F.

A tots els nostres llegidors

Degut a un notable agombolament de rebuts de subscripció, qual import no s'ha satisfet per part dels interessats, que es troben en la nostra Administració, la regularització econòmica de LA NACIÓ ve fent-se amb certes dificultats que poden posar, un dia, en perill la nostra existència. Per mitjà d'aquestes ratlles, nosaltres avinentem a tots aquells dels nostres subscriptors que tinguin rebuts pendents de pagament vulguin fer-los efectius, puix es proposit nostre, tal com explicarem en el número vinent, evidenciar davant de tots els nostres amics quins són els noms dels que, malgrat la infinitat d'amigables requeriments que els hem dirigit, fan créixer la suma a que ascendeix la quantitat de rebuts incobrables que tenim en poder nostre.

Per a la orientació de les democràcies de Catalunya

EL PENSAMENT CATALÀ MODERN

DESPRÉS de transcrita, en el número passat, la escencialitat de les notables opinions dels nostres amics Manel Serra i Moret i Ramon Plai Armengol referent al que deuen ser, a Catalunya, els moviments esquerristes que aspirin a sintetitzar el pensar i el sentir dels nuclis populars i nacionalistes, seguim, avui, reproduint aquelles opinions.

Diu el nostre company Francesc X. Casals i Vidal, en els principals fragments de l'article publicat, amb el títol «L'etern equivoc», en *El Poble Català* del dia 17 del corrent:

«Malgrat el temps transcorregut i els fets demostradors de l'equivoc, molts catalans segueixen encare en la creença de la necessitat d'una acció política conjunta de catalans, per arribar a fer triomfar la nostra ideologia nacionalista. No s'han adonat, encare, que, entre uns i altres catalans, hi ha qüestions d'ordre transcendentalíssim a resoldre, i que, mentre no se segueixi el camí de les concessions que assegurin o, quan menys, annuïen en forma practicable una ulterior solució, la desitjada convivència ideològica no serà possible. Ens referim a la qüestió econòmica.

Diversos han estat els agrupaments polítics que han pretès acaparar la solució d'aquest problema, fent crides, més o menys cordials, més o menys definitives, als estaments humils, però tots han fallat, segurament per la impressió aburgessada que han donat a la seva acció, àdhuc als agrupaments nomenats democràtics.

Els catalans necessitats, els humils, no trobaren un decidit apoi en les nostres forces dites democràtiques, i això explica, clarament, que, malgrat la seva catalanitat, no integressin les nostres actuacions.

Cal tenir-ho present per a l'avenir, i, cal, sobre tot, posar en la nostra acció el major anhel d'humana deslliurança, car, salvant actes isolats, les nostres democràcies han deixat poc menys que abandonades a les seves propies forces i a possibles banals influències les nostres classes humils. Imantats, enlluernats, per un sentir nacionalista abstracte, se'ns ha fet joguet d'aspiracions econòmiques d'ordre purament individual, i no ens en adonàvem que la vida, que la llibertat de Catalunya, no depenen solament de que hi hagi treball, sinó de que els catalans que treballin es guanyin el menester per a subvenir a les necessitats de la seva vida; cegats pel sentiment patriòtic, no vèiem qui, al redós nostre, l'explotava per a propis fins, ensems que retardava la nostra lliberació.

Es menester posar-hi tota la nostra atenció i tot l'esforç de la nostra voluntat en procurar el millorament social del nostre poble. Si volem ésser renovadors, si pretenem realitzar una acció benefactora a Catalunya, és posant una veritable cura en la defensa dels desvalguts que farem obra pràctica, positiva; és desentrançant el problema social, portant-lo a la plaça pública, que complirem un deure de ciutadania; és afirmant que la nostra Catalunya no serà mentre hi hagi qui gaudeixi de privilegis obtinguts a costa del treball d'altres catalans que, per no poder-se o no saber-se fer valer, es troben subjugats a les conveniències d'altres, que prevaldrà el sentiment d'humanisme.

Hem d'actuar: integrarem a Catalunya una actuació socialitzant, que cada dia més hi manca; farem arribar als humils aquell apoi que no han trobat fins ara; farem conèixer als totpoderosos que, si és fàcil viure vides regalades, no ha d'ésser més possible, en avant, cridar odís i naturals esperits de venjança en els que deurien ésser atesos com a valors productors que són.

Per això convé que els que fins ara han fet d'esquerra se'n adonin de la nostra ideologia, i que, si es decidissin, després, no els sorprengui; que es convincin que no n'hi ha prou, per a fer d'home d'esquerra, amb proclamar uns mots més o menys simpàtics, però que no res concreten, sinó que és precis defensar i creure en un contingut ideològic, en una renovació social.

I els nacionalistes, entre els quals formem i volem seguir formant, convé s'adonin de l'equivoc que pateixen els que encare creuen en una possible acció política conjunta dels catalans, puix, mentre perduri tràgicament l'acció econòmica d'uns sobre altres, no pot haver-hi concordança possible.

Solament actuarem com a nacionalistes quan aportem el nostre esforç a l'harmonització de la nostra vida col·lectiva, quan donem al món la sensació d'una nacionalitat efectiva.»

L'administració regionalista

FINS ara, la inconsciència dels catalans ha volgut presentar, sempre, com a model d'administradors, els regionalistes, com si, col·lectivament, no haguessin demostrat que pateixen dels mateixos defectes que els radicals, dels que tant malparlen.

A l'Ajuntament de Barcelona, s'ha provat que els regionalistes no eren millors ni pitjors que els radicals, en diferents qüestions administratives. Ens guarden de mentir els túnels de la Reforma, la qüestió de la portada d'aigües, el monopoli de les Empreses Fúnebres, el contracte de les escombreries, en els quals tots hi han intervingut, i la deixadesa absoluta en tots els serveis municipals, ara que els regionalistes tenen majoria absolutament a les seves ordres. No obstant, molta gent, encengats, han seguit creient com a excel·lents als regionalistes.

No sabem si seguiràn creient-ho així, car el fet d'ara a la Mancomunitat és d'una transcendència prou gran per a inutilitzar, administrativament, un agrupament polític.

No hi ha ningú iniciat en qüestions administratives, per lleugerament que sigui, que no sàpiga ésser impossible que aon hi hagi tant sols una migrada noció de comptabilitat pugui passar per alt cap de les partides que representi una part efectiva, inoblidable, de la liquidació de comptes. Doncs bé; a l'administració de la Mancomunitat, segons ha estat confirmat oficialment, durant l'any 1915 li han estat desfalcades quantitats importantíssimes —se tracta de milers de duros—, i, segons hem de creure, per la relació dels fets, ningú, fins ara, se n'havia adonat.

Les quantitats desfalcades corresponen al cobrament d'arbitris, i, tenint això en compte, i que hi hauria, segurament, una quantitat presupostada, no ens expliquem satisfactoriament com se faria la liquidació dels comptes de la Mancomunitat de l'any 1915 sense que ja llavors s'adonessin d'aquella manca d'ingressos. Hi ha més, encare: segons públicament s'ha dit, al recaudador, avui empresonat, no se li limitava temps ni quantitat per a les liquidacions, prova de la manca absoluta de sentit administratiu en la Mancomunitat absorbida pels regionalistes.

Mai hem estat cruels i tampoc sabriem ésser-ho ara, i per això sentim veritable compassió per l'individu que apareix com a responsable. Més, cal demostrar que aquella severitat de que es revestien les administracions regionalistes no eren més que un efecte teatral, al que ha donat fi un ben significatiu apoteosi que ha demostrat la incapacitat dels regionalistes per a regir la nostra col·lectivitat.

Pels homes que lluiten per la llibertat del món

PER l'acció que realitzen els voluntaris de Catalunya, els catalans, cada dia que passa, hi senten més interès. Els relats que hem vingut publicant nosaltres han estat transcrits per bon nombre de periòdics, i és ara mateix que són varis els que sol·liciten la publicació de cròniques al nostre volgut amic Arnau de Vilanova, que és, en bona part, a qui es deu tota la campanya de divulgació dels fets d'armes catalans i, per tant, tota la simpatia que inspira la brava i heròica acció dels voluntaris de Catalunya a França. En les nostres planes, setmanalment, hi venim publicant les cròniques de l'Arnau de Vilanova i, ensems, també, la llista de subscripció a favor de l'enviament de «paquets d'apadrinament» per a aquells voluntaris. Cal que tots els que segueixen en esperit la lluita èpica que els al·liats realitzen se recordin de contribuir a la nostra subscripció per tal de poder complir esplèndidament el fi que ens hem proposat i que no és altre que fer arribar al cor dels soldats de Catalunya el record de la patria llunyan.

Heu's aquí, ara, l'estat de la subscripció:

	Pessetes
Suma anterior	719,00
SABADELL	
Pere Sallarès	1,00
Joaquim Cantarell	0,50
SALLENT	
Josep Palet	0,25
Juli Cruells	0,25
Ricard Gou	0,50
BARCELONA	
Francesc Gomis	0,50
J. O. i M. I.	1,25
Total	723,25

..

Retallem d'una serie de notes que publica *El Poble Català*, signades per na Maria G. Caravent:

«Es complau el Comitè de Padrines de Guerra en saludar a la redacció de LA NACIÓ testimoniant-li públicament el molt que agraeix la subscripció que té oberta i les campanyes en favor del padrinatge de soldats. És LA NACIÓ un dels periòdics que millor ha sapigut dur a la pràctica la conveniència d'auxiliar als nostres germans qui es baten contra la barbarie teutona.»

Agraim afectuosament les deferents paraules del Comitè de Padrines de Guerra, bò i afirmant, una vegada més, que tota la nostra humil acció en pro dels voluntaris de Catalunya és impulsada, només, pel deure que tenim, com a nacionalistes, d'ajudar i estimular les accions d'aquells homes que, generosament, lluiten per la llibertat del món.

..

Ja han començat, per part de la Comissió nomenada en la reunió que el passat divendres, dia 18 de l'actual, convocà la Joventut Nacionalista Republicana, els preparatius per a la celebració d'un gran festival a profit dels voluntaris de Catalunya en la guerra d'Europa.

En l'esmentada Comissió, formada per representants de tots els elements nacionalistes d'esquerra de Barcelona, LA NACIÓ hi té un representant.

MIGRANYA, DOLORS NEURALGICS

: : : FEBRES, Etc., SE CUREN AMB

En venda: Centre Productes Farmacèutics del Dr. Andreu, J. Uriach i Cia., J. Segalà

Al detall: En totes les farmàcies CAPSES D'UN CATXET : 35 cènts.

KALMINE

Biblioteca de Comunicació i Informació General

L'actuació obrera

LA societat d'obers carreters organitzà, per al diumenge passat, una conferència, el tema de la qual, « Culpabilitat », fou desenrotllat pel company Enric Ferrés.

Es pot dir que la seva disertació no tingué altre objecte que demostrar la necessitat de moure's en un sentit social i organitzar-se per a recabar aquelles millores i fer prevaler els drets que als obrers els són detentats.

S'ocupà de l'acció sindical de les diferents entitats obreres, creient que deuen ésser renovats alguns procediments de lluita i organització.

Passa a ocupar-se del problema de les subsistències, el qual, diu, deu ésser objecte d'una especial atenció per part dels obrers.

Acaba demanant que els Sindicats demanin a la Confederació Nacional del Treball que, d'acord amb el Comitè de l'Assemblea de València, es realitzi una campanya pera conseguir la llibertat dels presos per qüestions socials.

♦ Al local de la Unió Ferroviària (B. N.), hi donà una conferència el company Largo i Caballero, disertant sobre el tema: « El Real Decreto sobre el reconocimiento de las sociedades obreras ». La base en la qual fonamentà la seva disertació no fou altra que la de posar de manifest la importància — la qual intentà justificar — que el informe de l'Institut de Reformes Socials per als carrilaires té, i la magnitud del triomf per ells assolit amb el regoneixement del Sindicat.

Digué que l'al·ludit informe tenia gran interès, malgrat tot el que s'hagi dit; que el dret a la vaga continuï igual com abans.

El regoneixement del Sindicat, diu, és el fruit de la intervenció dels obrers a la vida oficial, de qual intervenció es declara partidari.

Fueteja els procediments de tots els que segueixen tàctiques per sistema.

Se congratulà dels corrents d'aproximació entre la Unió General de Treballadors i la Confederació Nacional del Treball, la qual deu portar-se a terme prescindint d'antagonismes personals.

Finalitzà fent al·lusió als diferents abusos i represalies que comet la Companyia del Nort amb els seus obrers, el que, digué, ens deu fer estar en guarda i veure la necessitat de la nostra unió.

♦ Els obrers marins celebraren una reunió, que fou molt moguda, ja que, en lloc de tractar-s'hi definitivament i posar-hi en clar, procedint com fos necessari, la conducta de la Junta demitida per voluntat de dues assemblees consecutives, es digué que la tal reunió no tenia altre objecte que, per part del company Largo i Caballero, fossin explicades les gestions del Comitè de la Unió General de Treballadors en la passada vaga dels marins.

Poc després d'haver començat a enraonar el company Largo i Caballero, ja es manifestà la hostilitat dels reunits per la conducta que se seguia, essent interromput en diferents ocasions, aixecant-se la reunió en mig d'un regular escàndol.

♦ L'Agrupació Socialista d'aquesta ciutat té anunciat, per a demà, diumenge, un míting de protesta pels atropells de que foren víctimes els obrers durant les passades vagües.

A l'acte hi són convidats els sindicats de carrilaires La Naval i La Constància.

♦ Els obrers fusters de Barcelona i el radi se reuniran, demà, diumenge, a les deu del matí, al cine Muntanya, per a tractar assumptes d'importància per a l'ofici.

Dr. Vilà i Torrent

METGE ODONTÓLEG, de les Escoles dentals de Madrid i Philadelphia (EE. UU.)

ON PARLE FRANÇAIS ENGLISH SPOKEN MAN SPRICHT DEUTSCH
BARCELONA — Carrer Roger de Llúria, 44 (entre Gran-Via i Diputació)

NOVES

L'ARTICLE del Doctor Martí i Julià que publiquem en el present número és extret del notable extraordinari que, amb motiu de la Festa Major de Badalona, ha publicat, segons costum, el nostre benivolgut confrare *Gent Nova*.

Per haver-se'n ocupat ja extensament tota la Premsa, els lectors nostres estaràn al corrent dels lamentables successos de Girona.

Nosaltres, aimants de la llibertat en tots els ordres de la vida política i social dels pobles i dels homes, renunciem al nostre comentari sobre els fets aquells, perquè a la organització jurídica de l'Estat espanyol existeix, encare (!!!!!), una Llei de Jurisdiccions que dificulta la lliure emissió del pensament de l'home.....

Reunits en C. G. els socis de la Joventut Catalana de Barcelona, aprovaren, després d'ésser molt discutides, varies proposicions de caràcter intern, alguna d'elles encaminada a donar més facilitats per a que aquesta entitat pugui obrar en un sentit de més ample criteri pel que fa referència a les orientacions que segueix, que no són altres que les proclamades en el Missatge aprovat en el 3 de Gener de 1915 pel C. G. de la Unió Catalanista.

En igual sentit foren reformats els estatuts. I es presentà una proposició, que també fou aprovada, demanant la creació d'una ponència que tindrà al seu càrrec el pendre iniciatives, i investigar i estudiar les noves corrents del nacionalisme i qüestions socials, a la vegada que culturals, per tal que puguin ésser adaptades dintre l'estat català. Per a portar a bon terme la seva tasca, aquesta ponència es posarà en relació amb diferents entitats de caràcter nacionalista i socialista estrangeres. S'acordà, per unanimitat que formin la ponència els companys Gabriel Recasens, Jaume Cardús i Daniel Domingo.

Per al dia 15 del corrent mes d'Agost estava anunciat, a Buenos Aires, l'aparició d'un periòdic mesal, nacionalista, que porta per títol *Resorgiment*.

Ens consta que el mentat periòdic farà honor a la premsa catalana que es publica a Amèrica, puix va a càrrec, la publicació al·ludida, dels nostres amics Francesc Colomer, Manel Cairol i H. Nadal i Mallol, que exercirà la direcció. Les condicions tipogràfiques seràn immillorables i no cal dir que la part doctrinal, confiada a tan prestigiosos elements, serà irreductiblement nacionalista.

La Comissió organitzadora del nou Centre Nacionalista que sospengué els seus treballs al proposar-se la dissolució de la Unió Catalanista, a la qual deu adherir-se, per acord de la reunió celebrada al Mundial Palace, ha reprès la seva tasca i molt en breu convocarà, per mitjà de la premsa, a Consell General de constitució, nomenament de Junta Directiva i aprovació d'estats de comptes.

El propòsit de la Comissió, i això ho sotsmetrà a l'aprovació del Consell General, és donar al nou organisme un radical caràcter nacionalista i, per tant, francament progressiu. Els inscrits, per ara, passen de 300.

Oportunament es farà públic, dia i lloc de reunió als indicats objectes. A aquesta reunió sols podràn assistir-hi els inscrits o bé que s'inscriuin abans de la sessió.

Entre l'Orfeó Barcelonés i el diputat català pels Pirineus Orientals Emmanuel Brousse, s'han creuat afectuoses lletres amb motiu de regrejar aquella entitat les gestions fetes pel parlamentari francès en pro del nostre idioma fins a lograr que fos reconegut, com a llengatge oficial, dintre el territori de la República Francesa.

Demà diumenge el Centre Excursionista Barcelonés efectuarà una jornada de camp per Cà'n Borni a Cà'n Bell, Fonts de Cà'n Bell i de l'Armatà, i Sant Cugat del Vallès, retornant per Sardanyola. Punt de sortida: Plaça de Catalunya, a les cinc del matí davant de la Maison Dorée, devent-se portar provisions per tot el dia.

Acaba de fundar-se a Lluchmajor una entitat cultural i, netament catalanista, que ve a laborar per la integració de la Catalunya insular en el moviment nacionalista de la nostra terra. Demà inaugura les seves tasques amb una brillant festa catalanesca, en la qual hi figura un Certamen literari, que, indiscutiblement, reivindicarà la nostra parla davant dels que la viltenien. L'entitat du el nom de « Saba Marinenca » i està instal·lada en un espaiós estatge de la Plaça Major, n.º 7, en el qual ademés de sala d'actes hi ha local per a biblioteca i per una aula de gramàtica catalana.

Sabem que varies entitats catalanistes de Barcelona hi han enviada la seva adhesió, puix és el primer acte de pública i espontània catalanitat que es promou en les illes.

CORRESPONDENCIA

R. M. — St. Hilari Sacalm: Anirà la setmana vinent — R. P. — Ciutat: Es impublicable — J. Q. — Ciutat: Ja ens hi pensarem — D. F. — Ciutat: Mercès — M. R. — Ciutat: Li publiquem — M. C. — Girona: Agraïm que ens ho hagi enviat, però és tan reliscós el comentar aquesta qüestió!..

MUNDIAL PALACE

COBERTS DES DE PTES. 3'50 - CONCERT
TOTS ELS DIES

Els divendres Boullabaisse - Dissabtes menü
corrent i vegetarià

PORTA DE LA PAU

LA NACIÓ

ABONAMENT

2 pessetes trimestre : : Estranger: 3 pessetes

C. E. d'Arts Gràfiques. — Mallorca, 257 bis